

Bruxelles, 17. srpnja 2017.
(OR. en)

11155/17

MAMA 144
CFSP/PESC 671
RELEX 642
LIBYE 7

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Na datum: 17. srpnja 2017.

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 11153/17 MAMA 143 CFSP/PESC 670 RELEX 641 LIBYE 6

Predmet: Zaključci Vijeća o Libiji

– zaključci Vijeća (17. srpnja 2017.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o Libiji koje je Vijeće usvojilo na 3557. sastanku održanome 17. srpnja 2017.

ZAKLJUČCI VIJEĆA O LIBIJI

Vijeće za vanjske poslove, 17. srpnja 2017.

1. EU je i dalje u potpunosti predan uključivom političkom procesu između libijskih strana i sa zadovoljstvom pozdravlja imenovanje Ghassana Salaméa novim posebnim predstavnikom glavnog tajnika UN-a, čija će uloga posrednika, na temelju libijskog političkog dogovora, biti ključna. EU će nastaviti blisko surađivati s Misijom potpore Ujedinjenih naroda u Libiji (UNSMIL) te potiče UN da unaprijedi svoje napore kako bi pridonio stabilizaciji Libije i nacionalnom pomirenju, pružio humanitarnu pomoć te podupro Predsjedničko vijeće i vladu nacionalnog jedinstva u njihovim dužnostima da odgovore na potrebe svih Libijaca. EU zahvaljuje Martinu Kobleru na neumornim naporima uložanima tijekom njegova mandata.
2. Podsjećajući na RVSUN 2259 i naknadne rezolucije, EU ponovo ističe svoju čvrstu potporu libijskom političkom dogovoru te Predsjedničkom vijeću i vladi nacionalnog jedinstva pod vodstvom premijera Fayeza Sarraja, koji su na temelju libijskog političkog dogovora uspostavljeni kao jedina zakonita vladina tijela u zemlji. EU odaje priznanje aktualnim nastojanjima da se premoste političke razlike i poziva Zastupnički dom i Visoko državno vijeće da ostvare napredak u pogledu savjetovanja o ograničenim izmjenama libijskog političkog dogovora, koji je i dalje okvir kojeg se treba pridržavati kako bi se pronašlo rješenje libijske krize, učine ga uključivijim i u potpunosti provedu. U tom pogledu EU naglašava važnost sudjelovanja žena, civilnog društva i lokalnih dionika u političkom procesu. Ujedno poziva Ustavotvornu skupštinu da završi svoju zadaću u najkraćem mogućem roku kako bi novi ustav bio odobren i upućen na referendum, u skladu s libijskim političkim dogovorom.

3. Nedavnim nasiljem ugrožena je stabilnost Libije. EU vjeruje da uporabom sile nije moguće riješiti libijsku krizu. Osuđuje provokativne govore i napade koji su doveli do gubitaka života u posljednjih nekoliko mjeseci. EU poziva sve oružane skupine da se suzdrže od nasilja, obvežu se na demobilizaciju i priznaju tijela koja su na temelju libijskog političkog dogovora ovlaštena kao jedina koja imaju pravo nadzora libijskih obrambenih i sigurnosnih snaga. Pregovori bi trebali dovesti do ujedinjavanja libijskih snaga iz svih regija kako bi se uspostavila struktura nacionalne sigurnosti pod civilnim nadzorom koja bi mogla izvršavati nadzor nad granicama i boriti se protiv terorizma, širenja oružja, krijumčarenja migranata i trgovanja ljudima te ponovno uspostaviti sigurnost diljem zemlje. EU pozdravlja pozitivna postignuća u pogledu predsjedničke garde.
4. EU osuđuje opetovana kršenja embarga UN-a na oružje i odlučno poziva sve članove međunarodne zajednice da u potpunosti poštuju međunarodni pravni poredak, rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a i teritorijalnu cjelovitost, suverenitet i neovisnost Libije te zajednički podupiru posredovanje UN-a. EU ujedno podsjeća na obvezu Libije da u potpunosti surađuje s Međunarodnim kaznenim sudom u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1970.
5. EU izražava žaljenje zbog opetovanih povreda i kršenja ljudskih prava te povreda međunarodnog humanitarnog prava, kao i zabrinutost zbog humanitarne situacije u Libiji, gdje 1,3 milijuna ljudi treba pomoć. Poziva na omogućavanje neometana pristupa humanitarnoj pomoći za stanovništvo kojemu je potrebna pomoć i poštovanje međunarodnoga humanitarnog prava. EU također naglašava potrebu za okončanjem prakse nekažnjivosti i promicanjem mjera za zaštitu od nasilja te osiguravanje pomoći i zaštite žrtava svih oblika iskorištavanja, neovisno u njihovu statusu, i poziva na veću donatorsku potporu kako bi se pomoglo u zadovoljavanju humanitarnih potreba stanovništva pogođenog sukobima.
6. EU pozdravlja napore susjednih zemalja i regionalnih organizacija kojima se podupire rad UN-a. EU pridonosi tim naporima, također svojim sudjelovanjem u Kvartetu za Libiju (EU, UN, Afrička unija i Liga arapskih država), čiji su članovi na sastancima 18. ožujka u Kairu odnosno 23. svibnja u Bruxellesu dogovorili dati zamah političkom procesu. Ključno je da svi regionalni i međunarodni naponi budu dobro koordinirani te da svi međunarodni partneri surađuju kako bi iznašli brzo rješenje libijske krize.

7. EU pozdravlja nedavno povećanje proizvodnje nafte te poziva vladu i nacionalno naftno poduzeće da nastave osiguravati da se naftno bogatstvo iskorištava u korist svih Libijaca. Osuđuje sve pokušaje subjekata koji nisu pod nadležnošću vlade nacionalnog jedinstva da nezakonito izvezu naftu, među ostalim i naftne derivate, te ponovno ističe svoju predanost provedbi rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a s tim u vezi. Odlučno poziva sve libijske institucije, među kojima financije i gospodarske, da prihvate vladu nacionalnog jedinstva kao jedino nadležno tijelo. Poziva libijske vlasti da provedu financijske, monetarne i fiskalne reforme dogovorene u okviru gospodarskog dijaloga, na koje su međunarodne financijske institucije pozvale radi izbjegavanja ozbiljnije gospodarske krize, smanjenja neopravdanih javnih rashoda i poboljšanja pružanja osnovnih usluga kako bi se odgovorilo na najhitnije potrebe Libijaca. EU ujedno prepoznaje važnost podupiranja općina u njihovu pružanju temeljnih usluga za libijske građane.
8. EU je i dalje zabrinut zbog prijetnje od terorizma koja je neprekidno prisutna u Libiji i poziva na trajno ulaganje napora kako bi se Libiji pružila potpora u suzbijanju te prijetnje. Poziva sve Libijce da se ujedine protiv terorizma, naglašava važnost sprečavanja i ponovno potvrđuje svoju potporu Libiji u njezinoj borbi protiv radikalizacije, nasilnog ekstremizma i terorizma.
9. EU izražava duboku zabrinutost u vezi s krijumčarenjem i trgovanjem u Libiji, bilo da je riječ o migrantima, oružju, drogama ili naftnim derivatima. Tim se nezakonitim aktivnostima otežavaju nastojanja da se ponovno uspostavi javni poredak i ona su prijetnja Libiji i njezinim susjedima. EU i države članice surađuju s libijskim vlastima kako bi prekinuli te nezakonite aktivnosti, i to putem svojih djelovanja na razini graničnih i obalnih straža te svojim naporima u okviru međunarodne zajednice s ciljem borbe protiv kriminalnih mreža koje ostvaruju profit krijumčarenjem migranata i trgovanjem ljudima. Pitanje nezakonitih migracija i dalje je od posebnog značaja.

EU će pružiti potporu Libiji u jačanju njezinih kapaciteta za nadzor svojih granica, uključujući južnu granicu, u skladu s međunarodnim pravom, uz šire napore EU-a da ojača suradnju sa zemljama podrijetla i tranzita kako bi se znatno smanjio migratorni pritisak na kopnene granice Libije i drugih susjednih zemalja. EU će nastaviti surađivati sa zemljama skupine G-5 Sahel, među ostalim doprinosima misija ZSOP-a i pružanjem financijske potpore zajedničkim snagama skupine G5 Sahel. EU će se dodatno angažirati i pružiti potporu u poboljšanju načina na koji libijske vlasti upravljaju morskim i kopnenim granicama.

10. Naglašavajući važnost obiju misija, Vijeće pozdravlja obnavljanje mandata misije EUBAM Libya i uskoro će donijeti odluku o produljenju operacije Sophia. Te misije doprinose provedbi globalne strategije EU-a, sveobuhvatne strategije EU-a u području migracija na središnjoj sredozemnoj ruti i reformi sigurnosnog sektora u Libiji. U skladu sa svojim temeljnim mandatom, operacijom Sophia nastavilo bi se s prekidanjem poslovnog modela krijumčara i trgovaca na moru, u skladu s međunarodnim pravom, uz posebnu potporu libijskoj obalnoj straži i mornarici osposobljavanjem, među ostalim, u području međunarodnog humanitarnog prava, ljudskih prava i rodnih pitanja. Vijeće pozdravlja odluku o uspostavi mehanizma praćenja osmišljenog za procjenu učinkovitosti osposobljavanja. Operacijom Sophia nadalje bi se nastavilo s onemogućavanjem krijumčarenja oružja i unapređivanjem prikupljanja obavještajnih podataka u vezi sa širom nezakonitom trgovinom i krijumčarenjem, također u skladu s odredbama RVSUN-a 2326, i time dijeljenjem obavještajnih podataka s relevantnim agencijama u području pravosuđa i unutarnjih poslova (PUP) doprinijelo poboljšanju sveukupne pomorske sigurnosti u središnjem Sredozemlju. Vijeće ističe važnost pravodobnog i dovoljnog okupljanja snaga za omogućavanja ispunjenja mandata operacije Sophia.

EUBAM Libya nastaviti će postupno sve više surađivati s libijskim vlastima i pomagati im u upravljanju granicama, među ostalim na jugu Libije, izvršavanju zakonodavstva i kaznenom pravosuđu i planirati moguću civilnu misiju ZSOP-a u području reforme sigurnosnog sektora, uz blisku suradnju s UNSMIL-om i doprinos njegovim naporima. Nastavit će djelovanja u cilju uspostave ograničene prisutnosti u Tripoliju, uz uvjet da su uspostavljeni odgovarajući sigurnosni mehanizmi.

EU i dalje ustraje u daljnjem prekidanju poslovnog modela krijumčara migranata i trgovaca ljudima. U tom je pogledu EU danas također postigao dogovor o uvođenju ograničenja na izvoz u Libiju određenih proizvoda koji se mogu upotrebljavati za olakšavanje krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, osobito čamaca i izvanbrodskih motora. EU će razmotriti kako bi se ograničavanje pristupa krijumčara i trgovaca navedenim proizvodima moglo primjenjivati i izvan EU-a.

11. EU ponovno potvrđuje svoju predanost postojećim mjerama ograničavanja. Ponovno ističe svoju spremnost da ih stavi izvan snage ako više nisu ispunjeni uvjeti za njihovu primjenu te da uvede nove mjere protiv pojedinaca koji ugrožavaju mir, sigurnost ili stabilnost zemlje, među ostalim otežavanjem ili podrivanjem uspješnog dovršetka političke tranzicije Libije. EU je isto tako spreman djelovati protiv odgovornih za ozbiljna kršenja ljudskih prava. EU je u tom kontekstu spreman istražiti mogućnosti proširenja mjera ograničavanja i na krijumčare migrantima i trgovce ljudima.
12. Vijeće pozdravlja predstavljanje akcijskog plana Komisije za mjere potpore Italiji, smanjenje pritiska na središnjoj sredozemnoj ruti i povećanje solidarnosti kako bi se aktivno tražila rješenja za znatno snižavanje sve većeg broja izbjeglica i migranata.

EU osuđuje povrede i kršenja ljudskih prava izbjeglica i migranata te potiče libijske vlasti da povećaju svoje napore kako bi se više poštovala njihova ljudska prava, poboljšala njihova zaštita u skladu s međunarodnim pravom, među ostalim međunarodnim humanitarnim pravom, te poboljšali pristup humanitarnoj pomoći i uvjeti u centrima za zadržavanje migranata. EU ujedno poziva libijske vlasti da spriječe daljnje smrtno slučajeve na moru, osiguraju odgovarajuću pomoć i upućivanje, pokušaju pronaći alternative zadržavanju i povećaju potpomognuti dobrovoljni povratak, osobito u pogledu osoba u osjetljivom položaju, među ostalim migranata spašenih na moru. U tom će pogledu EU nastaviti surađivati s agencijama povezanima s UN-om, posebno s IOM-om i UNHCR-om, kako bi se smanjile patnje izbjeglica i migranata i pomoglo im se, te s UNDP-om, UNICEF-om i drugima s ciljem stabilizacije zajednice.

EU pozdravlja brzo donošenje i ugovaranje programa vrijednog 90 milijuna EUR za Libiju u okviru Kriznog uzajamnog fonda EU-a za komponentu „Afrika/sjeverna Afrika” koji se već provodi zajedno s organizacijama država članica i UN-a s ciljem poboljšanja zaštite izbjeglica i migranata te podupiranja lokalnog razvoja u korist i lokalnog stanovništva i migranata. EU će se nastaviti koristiti svim sredstvima koja su mu dostupna u okviru uzajamnog fonda za komponentu „Afrika/sjeverna Afrika”, u skladu s već utvrđenim ciljevima.
